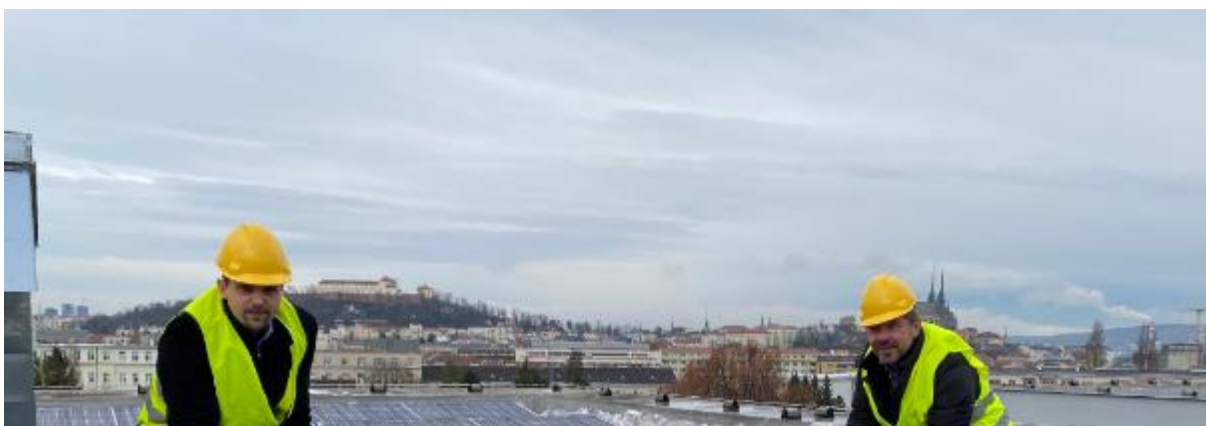

Tvrdá stížnost. Němci mají ke komplexnímu sdílení elektřiny ještě daleko

Tvrdá stížnost. Němci mají ke komplexnímu sdílení elektřiny ještě daleko

13.8.2024 Energetika

Instalace první střešní fotovoltaiky v Brně v rámci projektu komunitní energetiky. Foto: SAKO Brno

Prvního srpna odstartovala éra sdílení elektřiny v České republice. Elektroenergetické datové centrum zahájilo svoji činnost a v osm hodin ráno spustilo možnost registrace, která je prvním nutným krokem k možnosti efektivně využívat vlastní vyrobenou elektřinu. Sousední Německo je v řadě technologických záležitostí progresivnější zemí, komplexně sdílet elektřinu v této zemi ale dosud nejde, na což padají tvrdé stížnosti. Evropská unie vyzývá k zavedení možností sdílení energie od roku 2021, německá spolková vláda sice oznámila návrh zákona na toto téma, ale dosud tak neučinila, lze zatím využít tzv. fotovoltaického balíčku. „A čas tlačí,“ varuje prezidentka Německá federace pro obnovitelné zdroje energie Simone Peter.

Německá spolková vláda sice zahrнула sdílení energie do své koaliční dohody, ale dosud nevytvořila ani regulační rámec. Kabinet je pod rostoucím časovým tlakem, aby uzákonil možnosti sdílení energie a splnil požadavky Evropské unie, původně stanovené na polovinu roku 2021, uvedla Německá federace pro obnovitelné zdroje energie (BEE).

„Navzdory dlouhé dodací lhůtě a termínu implementace v polovině roku 2021, který EU původně stanovila, spolkové vlády dosud nedokázaly předložit odolný právní rámec pro sdílení energie. Přestože fotovoltaický balíček nyní umožňuje zásobovat budovy sdílenou budovou a nový návrh zákona o posílení družstevní právní formy nyní usnadňuje zakládání občanských energetických družstev, která jsou již nyní důležitým pilířem zásobování energií orientovaného na občany, ke komplexnímu sdílení energie je ještě daleko. Toto zpoždění je pro nás nepochopitelné. Společně s Občanskou energetickou aliancí, DGRV a dalšími partnery již BEE představila konkrétní model implementace sdílení energie. Očekáváme, že spolková vláda konečně uvolní návrh, který byl již nějakou dobu avizován, pro účast sdružení a přijme naše velmi konkrétní návrhy. To by posílilo demokratickou účast na energetické transformaci a zároveň zvýšilo akceptaci nezbytného rozšíření,“ komentuje Simone Peter.

Sdílení energie umožňuje regionálním spotřebitelům elektřiny – včetně soukromých domácností, obcí a malých a středních podniků – zakládat občanské energetické společnosti a společně provozovat zařízení na využití energie z obnovitelných zdrojů. Společnosti se mohou zásobovat elektřinou, kterou vyrobí.

Aby to bylo ekonomicky životaschopné, je nezbytné zajistit, aby se zúčastněným zařízením na výrobu energie z obnovitelných zdrojů nadále platila tržní prémie. Kromě toho měly být dodatečné náklady, které původně vznikly zúčastněným společnostem, pokryty premií za sdílení energie. Tato prémie by měla být vyplácena občanským energetickým společnostem za každou přímo spotřebovanou kilowatthodinu. Odpovídající modely již existují v jiných členských státech Evropské unie, jako například Rakousku se svými energetickými společenstvími. Tyto modely již byly schváleny Evropskou komisí v rámci právních předpisů o státní podpoře.

„Sdílení energie vede k finanční úlevě pro spotřebitele a zároveň k aktivní účasti na energetické transformaci. Jinými slovy, mění se z pouhých obyvatel elektráren na obnovitelné zdroje energie na aktivní účastníky. Sdílení energie navíc vytváří pobídky pro decentralizovanou spotřebu energie z obnovitelných zdrojů a zvyšuje přijetí transformace energetiky. Naše návrhy na implementaci jsou na stole. Je načase, aby se německá vláda touto důležitou otázkou zabývala, aby se sdílení energie mohlo stát dobrým základem pro širokou účast lidí ve státě,“ uzavřela Simone Peterová.

V Česku už se vydatně registrují zájemci

U nás je situace poněkud optimističtější než v Německu. Éra sdílení elektřiny v České republice odstartovala prvního srpna na základě příslušného zákona. Elektroenergetické datové centrum zahájilo svoji činnost a v osm hodin ráno spustilo možnost registrace, která je prvním nutným krokem k možnosti efektivně využívat vlastní vyrobenou elektřinu.

Sdílení elektřiny bude mít v praxi několik podob. Může se jednat o přeprodej elektřiny mezi až 11 aktivními zákazníky, sdílení v rámci jednoho domu nebo v rámci energetických společenství, která mohou zahrnovat až tisíc odběrných míst zákazníků. Zapojit se mohou domácnosti, malé a střední podniky nebo veřejný sektor. Při správně zvoleném modelu spolupráce mohou zákazníci ušetřit a zároveň získají elektřinu z obnovitelných zdrojů energie; v praxi se bude jednat hlavně o fotovoltaické elektrárny.

Jak dále uvedl Petr Kusý, první sdílení elektřiny mezi zákazníky by se mohlo odehrát už v září. Má to ale háček – všichni zúčastnění zákazníci musejí mít moderní průběhový elektroměr, a ten má zatím nainstalovaný jen minimální počet odběratelů. Distributor elektřiny má povinnost nainstalovat průběhový elektroměr každému zájemci o sdílení elektřiny, a sice v termínu do tří měsíců od podání žádosti. Větší počet energetických společenství tak začne reálně fungovat zřejmě až na konci roku.

Termín vyřízení žádosti: do 20 dní

Cestu ke komunitní energetice otevřela loni schválená novela energetického zákona, známá jako lex OZE 2. „Začátek sdílení elektřiny je prvním velkým milníkem v našem úsilí o modernizaci české energetiky. V život ho uvedl náš zákon, který je jedním z nejmodernějších v celé Evropě, a věřím, že otevře komunitní energetiku co nejširší veřejnosti,“ uvedl ke startu sdílení elektřiny ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela a dodal, že další možnosti přinese rozšíření funkcionalit EDC plánované na druhou polovinu roku 2026.

Registraci provádí EDC v rámci procesu, který má tři navazující kroky. Ten první je spojený s registrací na portálu EDC s ověřením e-mailu účastníka. Druhý počítá s vyplněním žádosti o smlouvu pro přístup do EDC na tomto portále a třetí končí jejím podpisem. „O uzavření smlouvy budeme informovat žadatele prostřednictvím zprávy zaslané nejpozději do dvaceti dní od přijetí žádosti,“ doplnil Petr Kusý.

Komunitní energetika: Sdílení elektřiny z fotovoltaiky v bytovém domě v Lubech u Chebu. Foto DZD Solar (tisk. zpráva)

Změny se týkají i bytových a vícegeneračních domů, jejichž obyvatelé mohli sdílet elektřinu – třeba ze střešní fotovoltaiky – od ledna 2023 na základě vyhlášky Energetického regulačního úřadu (ERÚ). Lidé, kteří tímto způsobem elektřinu již sdílejí, se musí do konce roku zaregistrovat u EDC, jinak o možnost sdílení přijdou. Podle vyjádření Unie komunitní energetiky (UKEN) je pro menší skupiny do 50 odběrných míst sdílení elektřiny výhodnější, protože mají možnost využít prvky dynamického sdílení energie namísto statického.

I když se jedná z pohledu zavedených energetických společností o konkurenci, nebudou prý změny blokovat. Některé z nich tuto novinku dokonce podpoří. „Sdílení energií je naplnění principu decentralizace a demokratizace energetického systému, který dlouhodobě podporujeme a je dalším krokem v energetické transformaci Evropy. Vzhledem k tomu, že sdílení energií, registrace i správa portfolia nebude úplně jednoduchý proces, jsme připraveni zájemcům možnosti i úskalí sdílení vysvětlit, procesem registrace je provést a v dohledné době sdílení v rámci jejich komunity také spravovat,“ řekla Claudia Viohl, generální ředitelka skupiny E.ON v České republice.

Zatím jen přehled větších změn

EDC zatím funguje v režimu dočasného řešení, s tím souvisí například omezení počtu účastníků energetického společenství na maximálně 1000 odběrných míst ve třech spolu sousedících obcích s rozšířenou působností. Zahájení plného provozu, který nabídne nové možnosti sdílení elektřiny a současně rozšíří funkce EDC do dalších oblastí moderní energetiky, jako jsou akumulace, flexibilita nebo agregace, je plánováno na druhou polovinu roku 2026.

EDC již vypsalo zakázku na dodávku IT systému pro fázi plného provozu. Předpokládaná hodnota zakázky je 1,75 miliardy korun, z toho 800 milionů by měla uhradit dotace z Národního plánu obnovy. Příspěvek na činnost EDC budou zákazníci platit v cenách elektřiny podobně, jako dnes hradí platbu na financování Energetického regulačního úřadu. V případě EDC se bude jednat o 5,10 koruny měsíčně za každé odběrné místo.

(hrb, dtr)

<https://ekonomickydenik.cz/tvrda-stiznost-nemci-maji-ke-komplexnimu-sdileni-elektřiny-jeste-daleko/>